

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési bérlet a kifejezett felmondásig fennáll. Reklamációk: előfizetési ügyben a kiadó hivatalhoz, hirdetési ügyben a nyomdához és szerkesztési ügyben a felelős szerkesztőhöz küldendők. Kéziratok, melyek nem adatnak vissza, legkésőbb minden kedd (apró hirdetés minden szerda) d. e. 10 óráig küldendők be kizárólag „Muravidék” szerk. M. Sobota” címre.

Szerkesztő — tulajdonos
KÜHAR ISTVÁN.

MURAVIDEK

Murántul és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje in Medjimurje

Előfizetési ára: Belföldön negyedévre 15 Din., félévre 30 Din. egész évre 60 Din. Minden más európai államba csak előre fizetve s legalább fél évre 40 Din., egész évre 80 Din. Amerika bármely államába csak egy évre és előre fizetve két (2) USA Dollár.

Hirdetési ár □ cm-ként: Szövegközt és nyílttér 1.25 Din., rendezés 0.75 Din., apróhirdetés 0.50 Din. és az illeték; többszörinél engedmény. — Hirdetéseket kizárólag a „Prekmurska Tiskarna” veszi fel és számolja el.

Csekk számla száma: 12980.

X. Évf.

Murska Sobota, 1931. október 11.

41 a. Szám.

Béke.

— Hári Lipót ev. lelkész. —

Százsor szépült szavunk, béke, mely úgy hallatszik, mint valaha hangzott az álmodók ajkán a boldogság szava. Béke! Csalogató valami, mellyel a gyűlölettől elvakult világot s embereket lépésről-lépésre csalja maga után. Hol van? Mikor érjük el? Tizenhét esztendő kiábrándító gyehennája után, — mire már a lét szép színeit és jóféle izeit oly sokan siriglan elvesztették, — keressük, kérjük a rég esedékes, bánatos békét, mint a mennyek messi örömét.

Szemlélve az egyesek vagy a nemzetek életét és különféle tanácskozásait, úgy tűnik fel szemünk előtt, mintha a béke, amely után annyi megsebzett emberi szív áhítozik, visszazuhant volna a mély kétségbeesésbe, mintha megint nem lenne aktuális, mintha még mindig lehetetlen és kivihetetlen volna. Az emberiség egyes vezetőemberei tizenhét évi erőltetett borzalom után még mindig csak előre iparkodnak a gyűlölet és ellenségeskedés vak labirintusában. Emberek, mi mindnyájan, akik benne élünk ebben az ellenségeskedő, gyűlölködő atmoszférában, elveszítjük-e a reményt? Elköszönjön szemünk a fénytől s szívünk az igazi keresztény szeretettől? Lemondjunk, gyógyíthatatlanul elcsüggedjünk, ne higyjünk és bizzunk többé magunkban?

Nem. A gyűlöletnek, a békételenségnek is van határa. A valódi keresztény szeretet, mely nem ismer faji, vallási, nemzeti különbségeket, győzni fog az elvakult gyűlölködés és ellenségeskedés fölött. A béke árvize már kicsepott és jön előnteni ezt a földjeinken és sziveinkben rekedt szeretetlenséget. Már kezd hajnalodni az egész világon és a ködöknek oszolniok kell és utat engedni a nap világosságának és melegségének. Volt ellenségek már ráeszméltek arra, hogy egyedül csak mint barátok, mint segítőtársak haladhatnak a boldogság paradicsoma felé. Már felébredtek a népek is, nagyrésztük egymásra ismert. Már mindent tudnak. Nincs tovább, hogy a boldogtalan jelent a szebb jövő fejében minden nap arcul csapják, az eleven férfiak

lelkét az ideális unokákért tovább sorvasszák, szégyenítsék, emberi igazságaikban rongálják, gyalázzák, örökre letapossák a barbár nyomoruságba. *Akik az ellenségeskedést vezetik és lovalják meg, azok nem tudják, hogy már itt a béke.* Igenis itt van, az emberektől jön. Jelenlévőktől, földiektől, élőkől, hatalmasaktól. Az emberektől, a dolgozó becsületes em-

berektől jön. Nem hiszünk többé a gyűlölet, a sovinizmus, a vak nacionalizmus győzelmében. Az életben hiszünk. Az emberekben hiszünk, akiknek az élet kell, a kenyér, a szabadság, a boldogság, az igazságosság, a béke.

Az eljövendő békét pedig meg fogja szentelni a keresztény szeretet és a népek milliói szívéből kitörő hozsanna.

A szenátusi választások.

Öfelsége a király aláírta a szenátusi választásokról szóló törvényt.

A szenátusok hat évre választatnak s fele három-három évenként új választással kicserélődik. A szenátorokat a képviselők, a báni tanácsosok és a községek fejei (a bírák) választják.

Dráva bánág négy szenátort fog választani. A választott szenátorok összes száma negyvenhét s joga van a királynak még ugyanennyit kinevezni. Így tehát Jugoszlávia első szenátusának összesen kilencvennégy szenátora lesz.

A törvény a hivatalos lapban való megjelenésekor lép érvénybe.

Politikai hírek.

Jugoszlávia külügyminiszterének nyilatkozatai. Dr. Marinkovics Voja külügyminiszter, Jugoszlávia első delegátusa a Népszövetségben, Genfből hazatérkezvén, a Népszövetség munkájáról a többek között a következő fontos nyilatkozatokat tette: Az egész világ pénzügyi válsága csak oly módon rendezhető, ha az egészséges alapokon nyugvó államok segítségét igénybe vesszük. A fegyverkezés megszüntetésének kérdését, — mivel az nagyon komplikált, — el kellett halasztani. A japán-kinai összeütközés nagyon megdöbbentette a Népszövetséget. A kérdés megoldása nehéz lesz s a Népszövetség hangulata izgatott. A tett nagyon végzetes lehet s igen súlyos következményei lehetnek, ha a harc meg nem áll. Amerikát is felhívták, hogy vegyen részt a Népszövetség munkájában, pedig nem tagja a Népszövetségnek. De a kérdés igen érdeklő, úgy Amerikát, mint Oroszországot is.

A Népszövetség szeptemberi ülészakát befejezték. Majdnem egy hónapig tartott a tanácskozás s ezalatt az idő alatt a legfontosabb kérdéseket nem oldották meg, sőt a gyűlésezés ideje alatt kitért a japán-kinai háború s még ma sincs vége. Fegyverkezési szünet nem lesz, mert több delegátus ellene nyilatkozott. A Pán-

európa terve alig érdekelt már valakit, a háború elhárítására vonatkozó egyezményt csak öt állam írta alá. Így azután a Népszövetség jelentősége silányabb lett, mint volt eddig. Egy pár miniszter kibeszélte magát s a világ sorsának intézése maradt továbbra is egy pár ember kezében.

Spanyolország. A spanyol köztársaság új alkotmánya szerint az egyházat külön választották az államtól s az egyházi vagyonokat lefoglalták. Az egyházat magán egyesületnek nyilvánították, elvették az egyháztól az iskola tartási és felügyeleti jogot, megtiltották az ifjuság vallási oktatását. Az egyházak tagdíjából tarthatják fenn magukat, de a tagdíjak fizetésére senkit kötelezni nem lehet.

Rádióelőadás a jugoszláviai pénzügyi helyzetéről. Dr. Sztojar Iván, a ljubljanaiban bankkegyesület elnöke, a Szövetkezeti Bank vezérigazgatója, kedden rádióelőadást tartott a jugoszláviai pénzügyi helyzetéről. Az előadó hangsúlyozta a takarékbetétek nagy fontosságát a gazdasági életre és kitért a dinár értéke ellen irányuló akcióra is. A dinár elleni bizalmatlanság főpropagátorai — mondotta — azok az adósok, akik erejükön felül merültek adósságokba és akik azt remélik, hogy a valuta esése esetén megmenhetnek magukat. Ezek saját érdekükben agítálnak a dinár ellen, azt remélve, hogy adósságaikat a betevők terhére fizeszthetik meg. A dinár viszonya a nagy valutákhoz állandó és kedvező. A dinárnak ma megállapított relációja van az aranyhoz és semmiféle kapcsolata sincs a svájci frankkal.

Franciaország miniszterelnöke Amerikába utazik. Laval francia miniszterelnök Hoover-nek, az amerikai Egyesült Államok elnökének meghívására október közepén, valószínűleg 12.-én elutazik Washingtonba. A francia miniszterelnök csak két napig fog Amerikában tartózkodni.

Oroszország mozgosit. Hogyha Japán folytatja előnyomulását, akkor az orosz kormány is mozgositani fogja a mandzsuri határon állomásozó csapatait, hogy megvédje érdekeit a transzsiberiai és a kelet kina vasut mentén. Ujabb harc mozdatokról azonban nem érkezett hír.

A Népszövetségi Tanács elhatározta, hogy megvizsgálja Magyarország pénzügyi helyzetét. A magyar kormány kérését kedvezően intézték el. A francia delegátus szimpátiájáról és a nemzetközi szolidaritásról biztosítja a magyar kormányt. Anglia, Németország és Lengyelország pártolólak szólaltak fel Magyarország mellett. Grandi olasz külügyminiszter, népszövetségi delegátus kijelentette, hogy általános érdek követeli Magyarország pénzügyi helyzetének megjavítását, — Ugyancsak egyhangulag elfogadták a pénzügyi bizottság jelentését az osztrák segélyakcióról. A pénzügyi bizottság kiemeli az osztrák kormány által eddig életbe léptetett pénzügyi rendszabályokat s hangsúlyozza, hogy a szanálási terv egységes s teljes egészében végrehajtandó.

Az U. S. A. nem avatkozik Japán ügyeibe. Az Egyesült Államok kormánya nem gondol komoly beavatkozásra Japán ügyeibe, hanem igen udvarias formában szeretné megoldani a kérdést s óhajtja, hogy a japán kormány rendelje vissza csapatait a megszállott mandzsuri területekről. A Tókióban átnyújtott jegyzék nem tiltakozás Japán eljárása ellen.

Bulgária fegyverkezik. Szófiában sokat beszélnek arról, hogy a bolgár kormány olasz követelésre nagyban fegyverkezik. Állítólag olasz mérnökök irányítják a dolgokat s a munió gyárakban újabban sok olasz mérnök kapott elhelyezkedést. Nagyban folyik a repülőgépek gyártása is. Rómában egy bolgár-olasz katonai bizottság működik, amely a Bulgária fegyverkezését irányítja.

Tárgyaljon Magyarország a szomszéd államokkal a vám- és pénzügyi kérdésekről. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület Budapestben népes értekezletet tartott, amelyen egész Magyar szakipari és kereskedelmi érdekeltsége képviselve

volt. A többek között elhatározták, hogy felkéri a magyar kormányt, hogy tegye meg a szükséges lépéseket oly irányban, hogy az elzárkózás helyébe a megértés politikája lépjen s a tíz év óta folytatott káros politikát vessék el, mert csak ez juttatta ily súlyos helyzetbe az országot. Európa minden nemzetével, de elsősorban az utód államokkal meg kell keresni a kereskedelmi kapcsolatok teljes kiépítésének lehetőségét. Meg kell alkotni a vámuniót!

Revízió és lefegyverzés szünteti csak meg a gazdasági válságot. Borah szenátor, a washingtoni szenátus külügyi bizottságának elnöke beszédében kijelentette, hogy a világgazdasági válság még lényegesen súlyosbodni fog, ha nem vetnek véget az örületes fegyverkezési versenynek, amely még a leghatalmasabb népeket is az anyagi tönk szélére juttatja. Mindaddig azonban nem lehet megszüntetni a fegyverkezési versenyt, — mondja — amíg nem revideálják a békeszerződéseket, amelyek megmérgezik egész Európa életét.

Németország és Franciaország gazdasági szövetséget kötöttek. Világtörténelmi megállapodás amely szeptember 28.-án létesült a két ország között. Laval francia miniszterelnök és Briand külügyminiszter Berlinben német-francia gazdasági szövetséget kötöttek, amely egyelőre abban nyilvánul meg, hogy szerveztek egy közös bizottságot, amelyben a két állam legkitünőbb szakemberei vesznek részt és egyszer Párizsban, majd Berlinben fognak ülésezni. A közös bizottság munkáját még e hó folyamán megkezdji, hogy a világgazdasági válságon mielőbb eredményesen segíthessenek. A két állam közös munkálkodása nem irányul más államok érdekei ellen, sőt ha kell, más államokat is meghívják az együttműködésre. Mint Laval mondotta: Hazánknek szolgáltunk, de a világnak tettünk szolgálatot Berlinben, legjobb tudásunk szerint.

A Népszövetség együtt marad. A Népszövetség Tanácsa Titulescu elnök kijelentése szerint addig nem fejezi be ülészakát, amíg Mandzsuriában helyre nem áll a béke. A közgyűlés elfogadta Titulescu elnök javaslatát. Pedig úgy látszik, hogy Japán hosszú időre rendezkedik be az általa eddig megszállott területeken. A leszerelési konferencia kilátásai nem sok reménnyel biztatnak. A Népszövetség addig nem oszolhat fel, míg a leszerelés ügyét végleg le nem tárgyalta a jövő februári leszerelési konferencián. Jóvátételünk kérdésének rendezéséről a következőket: Ideiglenes kölcsönrel pótoljuk azt s veszteségeket, amit ideiglenesen el kell szenvednünk, azonban jogt állapotunkhoz híven, a nemzetközi fizetések bankjával akciót indítottunk jogaink megvédésére. A kölcsön akkora, amekkora a jóvátétel és ilyen módon elkerülhető lesz minden pénzügyi nehézség.

A kormány választási kiáltványa.

Megjelent a kormány választási manifesztuma. Az összkormány Zsivkovics Petár miniszterelnökkel az é én kiáltványt bocsátott ki az ország népéhez. A kiáltványt a kormány valamennyi tagja, számszerint *huszonegy miniszter aláírta*. A manifesztum ismerteti a diktatura kitörését előidéző körülményeket és a diktatura történetét. A manifesztum megállapítja, hogy sikerült a diktatura célját elérni és az *egységes jugoszláv nemzeti gondolat* jegyében valamennyi jugoszláviai népet egyesíteni. A király azért elhatározta, hogy a dinasztia tradicionális demokratikus felfogásának megfelelően, ismét összehívja a parlamentet és ezért folyó évi szeptember 3.-án új alkotmányt adott nemzetének. Az új alkotmány az *állami egység* szilárd alapján épült fel, és ez az alkotmány az

ország valamennyi népét egyesíti az egységes állami gondolatban. A jugoszláv nép teremtő erőt tehát most már össze lehet fogni a *kulturális és gazdasági feladatok végrehajtására*. A kormány a kiáltványban egyuttal *programot ad az új parlamentnek*. Ez a munkaprogram első sorban gazdasági és kulturális kérdésekre vonatkozik, így a *mezőgazdasági érdekeknek az ország egyéb gazdasági érdekeivel való összhangba hozását, az adóreform végrehajtását olyképpen, hogy a jelenlegi adóterhek mérsékeltesse, továbbá a takarékoság végrehajtását* úgy az állami, mint a báni közigazgatásban.

Megállapítható, hogy az ország lakossága a kormány kiáltványát teljes megértéssel és melegegedéssel fogadta.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1931. OKTÓBER hó 31 nap 42 hét.

A hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
11 Vasár.	20. Miksa	19. Tr. u. Maximil.
12 Hétfő	Miksa	Koloman
13 Kedd	Kálmán	Calixtus
14 Szerda	Kalliszt	Terezia
15 Csüt.	Terézia	Galus
16 Péntek	Gál	Florentin
17 Szomb.	Hedvig	

Vásárok:

13. Csakovec, 15. M. Szobota.

Kereskedelmi árak:

	kg.	Buza	Din.	225—170
"	"	Rozs	"	160
"	"	Zab	"	180—
"	"	Kukorica	"	130—140
"	"	Köles	"	125.—
"	"	Hajdina	"	—
"	"	Széna	"	60—100
"	"	Bab cseres.	"	200.—
"	"	Vegyes bab	"	130.—
"	"	Krumpli	"	60—70
"	"	Lenmag	"	—
"	"	Lóhermag	"	—
Bika	4.—	4.50	5.—	6.—
Üsző	4.—	4.50	5.—	6.—
Tehén	1.—	2.—	3.—	—
Borju	—	5.—	6.—	—
Sertés	—	7.—	8.—	—
Zsir I-a	—	16.—	18.—	—
Vaj	—	—	30.—	—
Szalonna	—	10.—	12.—	—
Tojás 1 drb.	—	—	1'00	—

Valuta:

	100 Doll. (USA) adnak itt	5200 Din-t
100 Kandai Doll.	"	4800 "
100 Schil. (Bécs)	"	770 "
100 Frankért (Páris)	"	220 "
100 Liráért	"	280 "
100 Pengőért	"	970 "
100 Márkáért	"	1300 "
100 Pezoért (Urug.)	"	1800 "
100 Pezoért (Argen.)	"	1400 "
100 Cseh kor.	"	168 "

— **Előfizetőinknek!** Az e heti és a következő számba mindenkinek belehelyezzük a póstabefizetési lapot (csekket). A lapra írt összeg az év végeig van kiszámítva. — Mindenik abonnensünket, akik többszöri felkér-

résünk ellenére nagyobb összegű előfizetési díjjal hátralékban vannak, az ügyvédünknek adtuk át. — A külföldön levő előfizetőinket, de különösen a Franciaországban levőket, arra kérjük, hogy a Muravidék első lapján felül jobbról levő (a fejlécbe írt) előfizetési árt félévre előre 40 Din-t azonnal küldjék el jól lezárt ajánlott levélben, vagy fizetessék meg itthoni rokonaik egyikével. Csekkel nem lehet külföldről pénzt küldeni. Próbálják meg pénzeslevéllel vagy posta utalvánnyal küldeni. Aki az előfizetési díjat két héten belül (tehát azonnal, mert idő kell ahhoz míg a pénz ideérkezik) meg nem fizeti, a lapküldést beszüntetjük a hátralékot behajtatjuk. — A „MURAVIDÉK” kiadója.

— **Halálos szerencsétlenség.** Hegedüs Mátyás krógi lakos a mezőre ment szekérral krumpliért. Persze a 2 és fél éves kis fiát nem merte egyedül otthon hagyni, feltette a szekérra. Hazajövet a gyerek a krumpli tetejére került. Egyszer csak a szekér oldala meglazult, leválott, a burgonya a gyerekekkel együtt leesett s a szekér alá került. A szekér átment rajta, amitől a fiucska azonnal meghalt. 7.-én volt a temetése.

— **Autóbaleset.** A beltinci Tkalec-testvérek a radkerszburgi uton haladtak autójukkal. Menetközben a másik akarta átvenni a kocsit vezetését. Ülőhely változtatás közben a kormánykerék kissé elfordult, amitől pillanat alatt az autó az árokba bukott és összetört. Szerencsére a fiuknak apró sérüléseken kívül komolyabb bajuk nem történt e halálos veszedelemben.

— **A harapós kutyákra nagyon kell vigyázni,** mert ami igazság Berlinben az igazság itt nálunk is. Egy berlinvidéki kutyának sehogyse tetszett a bereggő, rohanó kerékpár és azért az országuton mindeniket meg-

támadta. Egyik mótorkerékpár utas a kutya támadása miatt leesett a gépről és súlyos sérüléseket szenvedett. Perre került. A bíróság a kutya tulajdonosát, aki elmulasztotta a kutyát láncra kötni, pedig többször volt már miatta kellemetlensége: 6000 márka orvosi és gyógyszereszi költség 15 ezer márka fájdalomdíj és 7 ezer márka évi járadék fizetésére kötelezte. Így vigyázzanak a támadó, harapós, veszekedni szerető kutyákra, akik semmibe sem veszik másnak egészségét, érdekét, vagyonát.

— **Ismét egy lábtörés a Nemezc családnál.** Nemezc János murszka szobotai vaskereskedő Lajos nevű fia Mariborban oly szerencsétlenül futballozott, hogy egy összerugás alkalmával lábszárcsontját törte. Egy ottani szanatóriumban ápolják. A Röntgen vizsgálat kiderítette, hogy a törés nem teljes. A csont háromnegyed résznyire repedt be.

— **A Dittrich féle kinóban** e hó 4. 5.-én lepergették a Rango-nevű hangos filmet Murszka Szobotán, amely alkalommal az összes iskolák tanulói testületileg jelentek meg. Az egész Ernst B. Schroedsack műve. Ő egy évig volt a ki nem fürkészett szumatrai dzsungelben, ahol az eddig nem látott, tehát ismeretlen állatvilágsokot örökítette meg a szem és a fül számára.

— **Halálos baleset kölescséplésnél.** Sajnálatos baleset történt a minap Turniscsén kölescséplés alkalmával. Hóbar Iván a köles szalmát szállító szekérhez hozzákapcsolt egy másik kocsit is, amelyen a termés s más egyéb dolgok voltak felrakva. Egy kanyarodónál ez a második kocsi az árokba borult s maga alá temette a mellette haladó négy éves kis leánykáját Honbárnak. A kocsit terhével a kis leánykát oly súlyosan sértette meg, hogy a gyermek a baleset után azonnal meghalt.

— **Tűz Genterovcin.** A mult vasárnap (okt. 4.-én) délben tűz ütött ki Genterovcin (Göntérhán) Bence József gazdálkodó portáján. A lakószoba belső berendezésén kívül elégett minden egyéb, így az összes gazdasági épületek és felszerelés, sok széna, szalma s egyéb takarmány. A házi állatokat sikerült kimenteni a tűzből, de a kár azért így is meghaladja a 60 ezer dinárt, mivel biztosítva nem volt semmi sem. Az oltásnál megjelentek a dolnja-lendavai tűzoltók motorfecskendőjükkel, azonkívül a környékről az összes tűzoltó szervezetek a fecskendőikkel. A község közel lévén a magyar határhoz, Magyarországról is nagy számú segítség érkezett s az oltásnál jelen voltak a határőrségek is ép úgy a csendőrség. A nagy arányú mentő tevékenységnek köszönhető, hogy a tűzvéstnek több ház nem esett áldozatul.

— **Az édesapjára emelt kezét.** Litrop Vendel radmoszanci (radamosi) fiatal ember most nem rég szabadult meg a katonaságtól. A mult napokban édesapja, valamely családi ügyből kifolyólag megfeddte a fiút, amiért az annyira felingerült, hogy édesapját egy székkal véresre verte. A szomszédok beavatkozása akadályozta meg a szomorú esemény súlyosabb kimenetelét. A sérült édesapa házi ápolásban részesül.

— **Ebzárlat.** A mult hét szombat estjén okt. 3.-án a kutyákra és a tulajdonosokra kellemetlen hírt és rendeletet tettek dobszóval közlve: az ebzárlatot. Péterka Rezső murszka szobotai takarékpénztári főkönyvelőnek szép fekete kutyáján — az állatorvosi vizsgálatkor, amely szept. 29.-én délután volt — a veszettség gyanújára utaló kórtünetek még nem voltak eléggé kifejezettek, s ezért az állatorvos engedélyt kért a tulajdonképeni gazdájától Hahn Izidor, helybeli könyvkereskedőtől, hogy az ebet másnap újból megvizsgálhassa. Másnap a beteg a gypmesterhez küldetett, ahol a hatósági állatorvos már a kifejezettebb tünetek és a boncolási eredmény alapján a veszettség gyanúját kimondta. Mégis biztosabb diagnózis elérésére, fertőzési oltások megejtése végett, az eb fejét (agyát) kórboncolási intézetbe küldte, bár a 3 havi ebzárlat csak a gyanu kimondása alapján már mindenképpen fenn fog állani akár volt vesztes az állat, akár nem; mert ha a fertőzött kísérleti állat megvesz, akkor eo ipso 3 hónapig megmarad, sőt az esetleg közben előforduló ujlagos megbetegedésektől számított ujlagos 3—3 hónapig húzódnak el a zárlat. De megmarad a zárlat akkor is, ha a fertőzési kísérlet esetleg negatív, mert csak a pozitív eredménynek van bizonyító ereje, a negatívnak nincsen. Az elrendelt óvó intézkedések abban merülnek ki, hogy Murszka-Szobota 5 km.-nyi légtávolságú körzetében az alant felsorolt községekben a kutyákat a tulajdonos ügyvétsége kötvé vagy zárva, hogy azok meg ne szökhessenek, embert, állatot meg ne marhassanak. Ebből az következik, hogy minden kutyát, ha olyan helyen van, ahol embert, állatot megmaraphat (pld. az uccán) szájkosárral kell ellátni és pórázon vezetni. Ebzárlat van elrendelve Murszka-Szobotán, Krog, Szatahovci, Murszki Csnci, Csernelavci, Vescsica, Kupsinci, Polana, Nemcsavci, Markisavci, Martjanci, Norsinci, Lukacovci, Mlajtinci, Rakisán és Gradisce községekben. Ha egy teljesen egészséges külsejű kutya embert mar meg, a megmar azonnal oltassa be magát veszettség ellen, mert a nyál a veszettség kiterése előtt 3 nappal (de nagyobb részt 2—3 nappal) már fertőző lehet. A veszettség tüneteiről is írunk, hogy az óvó intézkedéseket minél határozottabban lehessen jó eredménnyel alkalmazni.

— **Mezőgazdasági kiállítás Prelogon.** Vasárnap nyitották meg Prelogon az első mezőgaz-

dasági kiállítást. Már eddig is sok számitáson felüli látogatója volt. Kiállítva van minden gazdasági terményen kívül nagyon sok gazdasági gép, fajtyuk, fajliba stb. Ez a kiállítás minden évben meg lesz ismételve, hogy a gazdák megismerjék az újabb-újabb gazdasági gépeket. Vasárnap délután próbaszántást is tartottak a kiállítással kapcsolatban, aminek nagyon sok érdeklődő nézője volt.

— **Szent Ferenc III. rend műkedvelő gárdája Prelogon vasárnap adta elő „Szent Erzsébet” című 5 felvonásos darabot, aminek nagy sikere volt. Kitént játékával Jakisa Mária, aki Zsófia szerepét élethűen adta. A sikert bizonyítja az, hogy a darabot többször meg kell ismételni.**

ORSZÁG-VILÁG.

— **Ófelsége Mária királyné és a királyi hercegek háromszázezer dinárt adományoztak a passzív vidékek felszegélyezésére.** Dr. Kosztrenscics szociálpolitikai miniszter az udvari minisztertől e hó 26.-án a következő levelet kapta: Miniszter Ur! Van szerencsém értesíteni Önt, hogy Ófelsége a királyné a legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy a szárazság által sújtottak részére nevében kétszázézer dinár, míg Ófelsége Petár tönörökös, valamint Andrej és Tomisláv királyi hercegek nevében százézer dinár utaltassék ki. Fogadja miniszter Ur ezuttal is legőszintébb tiszteletem nyilvánítását. — Jeltics s. k.

— **Az amerikai vezérkari főnök Jugoszláviában.** Douglas Mac Arthur, az amerikai vezérkar főnöke a minap Beogradba érkezett. Másnap már koszorut helyezett el az ismeretlen Katona sírján és Péter király síremlékén. A tábornok az újságírók előtt kijelentette, hogy belgrádi látogatása az amerikai-jugoszláv barátság szinboluma. Dicsérő szavakkal emlékezett meg a jugoszláv hadseregről, amelyről — mint mondotta — sok szépet hallott. A legközelebbi napokban megtekinti a csapatok gyakorlatát. A katonai körök szerint nem nagygyakorlatokról van szó. Az amerikai vezérkari főnököt a Király is kihallgatáson fogja fogadni.

— **Illeték nemfizetés miatt két és fél millió dinár pénzbírsággal sújtották a noviszádi Hofher és Schrantz céget.** A bírság alá eső összeg 597.605 dinár 66 para. Ennek háromszorosa 1,642.816 dinár 98 para pénzbírság és 135.444 dinár ítéleti illeték. Így tehát a cég összesen 2,593.299 dinár 59 para pénzbírságot fog fizetni. A cég eladási szerződéseit nem látta el okmány bélyegekkal s azért kell most a felemelt bírságot lerónia.

— **A zágzebi terroristaikat kivégezték.** A zágzebi törvényszék udvarán kivégezték Schlegel Tomi újságíró gyilkosait: Hranilovics Márkó és Szoldni Matija nyomdászsegédeket. Még egyéb terrorista bűncselekmények is terhelték a megtévedt embereket. Az elítéltek nyugodtan viselkedtek, elbeszélgettek

hozzátartozóikkal és a védőkkel. A kivégzésnél csak a hivatalos személyek vehettek részt. A kivégzést Hart Dragutin hajtotta végre először Szoldni Matiján, kinek haláltusája 12 percig tartott. Az elítéltek nyugodtan mentek a bitó alá. A holttesteket hozzátartozók még pénteken este átvették.

— **A polgármester és a csendőrpáncsnok is rabol.** Romániában lezuhant a párizs—bukaresti utasszállító repülőgép. A gépen hat gazdag utas volt, akik mindnyájan életüket veszítették. A vizsgálat megállapította, hogy ezeket a szerencsétlenül járt utasokat Balacsica község polgármestere és a csendőrség parancsnoka kifosztotta, azután a holttesteket benzinnel leöntötték és meggyújtották. Az utasok értéktárgyait a két ember lakásán megtalálták s ezért letartóztatták őket.

— **Ügyes pénzhamisítás.** Bécsben egy magánzó meg a szakácsnője a következő módszer szerint csinált pénzt. Megcsontítottak tíz darab ötven sillinges bankjegyet, azután a darabkákat összeillesztették és összeragasztották s így meglelt a tizenegyedik ötvenes. Rajtacsípték s letartóztatták őket.

— **Fűtött kocsiban ismét harmincezer fecskét szállítottak Bécsből Olaszországba.** A bécsi állatvédő egyesület kérésére a bécs-velencei gyorsvonathoz fűtött kocsikat kapcsoltak a kis madarak számára. A vámhajóságok pedig utasítást kaptak, hogy akadálytalanul engedjék át a határon a kocsikat. Velencében a madarakat azonnal szabadon engedik. Még mindig szedik össze Bécsben ezer számra a madarakat, amelyek a rendkívüli időjárás miatt különben elpusztulnának. A fecske szállítmányok folyton mennek Olaszországba s maga az állatvédő egyesület elnöke ügyel fel rájuk.

— **Visszaérkezett Dél-Amerikából a Zepelin.** A nagy léghajó délamerikai utjáról visszatérve megjelent a Bodentó fölött és délben szépen leszállt Friedrichshafenben. A hajónak az odautazásnál 69 órára volt szüksége, a visszautazásra 79 $\frac{1}{4}$ órára.

PRODAJA KONJOV. VINO

Pri veleposestvi v GORNJI LENDAVI sta dva para dobrih voznih konjev na prodajo.

NOVO! Senzacija za Mursko NOVO!
Soboto in okolico!

MENAŽERIJA

z živimi divjimi živalmi iz raznih predelov sveta.

Zoološki šator se nahaja v MURSKI SOBOTI na glavnem trgu.

Otvoreni bode od 8. do 12. oktobra. — Vstopnina za osebo 5 Din., za otroke i vojnike 3 Din.

Opozarjamo šolske upravitelje iz okolišev, da pripeljejo otroke, ker je zelo poučnega. Če pride cela šola je polovična cena 2 Din.

Tu navedemo samo nekatere živali in sicer: Enogrbe Deve (kamile), Dikobraza, brazilskega Agutia, 4 ruski volki, 2 egiptanska orla 98 let stara, Lavala krajja vseh živali, sedaj ulovljena Nilskega krokodila, velika žival Čarica Zmija in še mnogo raznih živali, katere nemoremo tu navesti zaradi pomanjkanja prostora.

S enim je tudi najmodernejši RINGLŠPIL s motornim pogonom.

Priporoča se za čim večji obisk
A. VAŠATA.

TON KINO

z najmodernejšo opremo

Lastnik G. DITTRICH

MURSKA SOBOTA.

ŽENA U DŽUNGLI

(Das Weib im Dzungel)

V glavnih vlogah:

Charlotte Ander, Ernst Stahl
in Grace Chiang.

100% nemški tonfilm.

Predstave se vršijo:

v SOBOTO, dne 10. oktobra
ob 1/2 9 uri in
v NEDELJO, dne 11. oktobra
popoldne ob 3 uri in zvečer
ob 1/2 9 uri.

VSTOPNINA:

I. prostor 15 Din., II. prostor
12 Din. in III. prostor
7 Din.

Szerkesztő üzenete.

R. L. T. Bizony jó lenne; de hát ha én megyek, itthon esetleg veszteget beteg. Nincsen a falutokban soha semmi baj, hogy alkalmaslag beszélgethennék? Onnan Zs.-hoz karikázni AL-ra.

R. L. G. Szépen köszönjük a küldeményét. Nagyon örülnénk, ha becses soraival hetenként szerencsételtetne minket.

M. H. Pr. Örülünk, hogy nagyokára ránk gondolni sziveskedett. Kérjük továbbra is jóindulatát, hogy lehetőleg hetenként írassunk vidéke eseményeiről egyet-mást.

VINO

Prvovrstno čisto kapelsko vino se dobi po ceni 5, 6 in 8 Din i most za Din 4 liter (v toj ceni je že trošarina zaračunana) od 5 litrov naprej

v vili HARTNER v M. Soboti.

PRVA STALNA

največja i najfalejša

zaloga z

zidanimi pečmi

i ploščami

za štedilnike

(Kachel für Sparherd)

raznovrstne kvalitete v

velikoj izbiri

se nahajajo

v trgovini galanterije i železnine

GUSTAV DITTRICH-a
v MURSKOJ SOBOTI.

Torma.

Orvosi tanács.

„Maga, barátom, vérszegény. Ajánlom, hogy egyék sok gyümölcsöt, de ne hámozza meg, hanem héjjával egye!”

„Mi a kedvenc gyümölcse?”
„A dió, kérem, doktor ur!”

Az iskolában.

A tanító a parancsoló módról tanít s már sok példát adott elő a gyermekeknek.

No, Pista, mondj egy parancsoló mondatot!

— Pista: Hozz vizet!

Jancsi, te mondj egyet! Például, ha azt akarnád, hogy a ló huzza a szekeret. Hogy mondanád azt?

Jancsi: Gyű!

Majdnem . . .

Te, az állomáson majdnem láttam a bátyádat!

Hogyan, miáz, hogy majdnem? Ugye a te bátyád a 17-es számú hordár?

Igen.

No, és én 16-os számot láttam!

Közgazdaság.

Drágább lett a cukor.

Egy dinárral emelkedett a cukor ára kilogrammonként. Új törvény jelent meg a cukorrépa és a cukorforgasztási adójának emeléséről. Az új törvény értelmében a kockacukor, durvábban tört porcukor és süvegucukor száz kilogrammja után 655 dinár forgasztási adót kell fizetni. Egyéb cukor, akár nyers, akár finomított formában száz kilogrammonként 625 dinár forgalmi adó alá esik.

Módosítva van a cukor vámtarifája is.

Rendelkezik a cukortörvény arról is, hogy az életbelépése napjától (IX. 28.) kezdve a forgalomban levő cukrot összeírják és a meglevő cukor mennyiség után száz kilogrammonként 100 dinár különbözetet hajtanak be.

A törvény életbe lépésének napjától számítva a cukor árát összesen egy dinárral szabad emelni kilogrammonként és pedig az 1931. augusztus 15-ik óta érvényben levő árakhoz viszonyítva.

Aki a törvénynek ez ellen az előírása ellen vét, minimálisan ezer dinár pénzbüntetésre ítélik.

Az összeírásnál öt kilogrammnál kisebb mennyiségeket az összeíró pénzügyőrség nem vesz figyelembe.

Az új törvény szeptember 28-án lépett életbe.

Még mindig legbiztosabb helyen van a pénz a bankban. Bánatban egy özvegyasszony házában betörők jártak. A betörők tudták, hogy az asszony nemrégiben pénzt hozott ki a bankból, felkutatták a lakást, megtalálták az elrejtett pénzt s ellopták. Az özvegynek szerencséje volt, hogy a betörőlátogatás idején nem volt otthon, így csak a pénze veszett

oda, az életét megmentette. — Dél-szerbiában egy borbélymester megőrült afeletti elkéseredésében, hogy a bankból kihozott dinárjai elhamvadtak. Sibenikben az uccán banditák támadtak meg egy vidéki embert, aki a bankból felvett 12 000 dinárt s ezt a kezébe szorongatva igyekezett hazafelé. A rablók leütötték az áldozatukat és elrabolták a 12 000 dinárt. Három kis hirecske három napról. Ha semmi más nem bizonyítaná, ez a három eset is azt bizonyítja: a pénz a legjobb helyen a bankban van s csak az az igazi megtakarított tőke, amelyre a bank vigyáz.

Rekord almatermés Stájerországban. Stájerországban az idén túlbő alma- és körtetermés van. Ám a gyümölcs értékesítése nagy nehézségekbe ütközik és igen sok kárba vész. Amerikában szintén igen bő az almatermés.

Nem lesz drágább a gyufa. Az állami monopólium megállapítja, hogy a gyufa ára nem lesz felémelve. Azok a hírek, amelyek ezt jelentették, minden alapot nélkülöznek. A gyufa ára skatulyánként egy dinár, Lukszus zsebgyufa (20 szál) fél dinár, viaszos gyufa (100 gyertyácskával) két dinár. Minden más gyufa skatulyánként egy dinár.

Egységes téglanagyság. Az egységesítés szerint a téglamérete 250+120+65 mm. lesz. A téglagyárosok meglepéssel fogadták az egységesítést.

Apatinban tizenöt — biber-schwanz — cserép gyárnak be kellett szüntetni üzemét, mert kitünő partikáját vámtarifálás intézkedések miatt nem tudja Magyarországra fel szállítani. Most husz gyár közül csak egy működik.

Amerikában leszállítják a munkabérek és a fizetéseket. A három legnagyobb acéltröszt példájára az Unió többi vállalata is megkezdte a munkabérek és a fizetések leszállítását. A munkabércsökkenés eddig általában 10—20 százalék között mozog. Hoover elnök ennek ellenére azon az állásponton van, hogy a munkabérek a válság dacára is a régi magas színvonalon kell fenntartani. Így attól lehet tartani, hogy majd a kis vállalatok is követni fogják a nagyokat s így erős bérkonfliktusok törhetnek ki.

Az új jugoszláv rokkanttörvény. Az új rokkanttörvény minden rendelkezésével oda törekszik, hogy a háború szerencsétlen áldozatainak sorsát feljavítsa. Ezért a nagyobb iparvállalatoknak kötelezővé teszi a törvény, hogy alkalmazottainak számára nyárhoz képest rokkantakat is alkalmazzanak. A munkaképtelen rokkantak ügye revízió alá lesz véve s a rokkant járulékok megszerzése nem lesz könnyű, de viszont el lesz érve az, hogy valóban csak azok fognak rokkantsegélyben részesülni, akik tényleg a világháborúban veszítették el testi épségüket. Ezért az összes rokkantakat revideálják, azután pedig majd minden igazolt rokkant meg fogja

Zimski vozni red autobusne proge

Čakovec—D. Lendava—Beltinci—M. Sobota
velja od 5. oktobra 1931. naprej.

		STAJALIŠČE		
6·30	↓	Murska Sobota	↑	15·25
6·53		Beltinci		15·07
7·11		Črensovci		14·48
7·55		Dolnja Lendava		14·22
8·20		Čakovec		13·30

Vozne cene kak prve.

kapni az államseályt. Remény van rá, hogy a rokkantak fölülvizsgálását a legrövidebb időn belül be is fejezik.

A burgonya behozatalról a földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki. Jugoszláviába tilos fertőzött burgonyát behozni. A határállomáson a beérkező burgonya szállományokat mezőgazdasági felügyelő vizsgálja meg minden esetben. A vasút mindig azonnal távirati úton értesíti a vizsgáló közegeket a befutó s tranzit forgalomba kerülő burgonyaszállományokról. A Jugoszlávián átmenő burgonya csak leplombált és sehol fel nem nyitható vagonokban történik.

Az Egyesült Államok költségvetésében másfélmilliárd dollár hiány mutatkozik. Most már biztos, hogy elkerülhetetlen a jövedelemadó felemelése.

Svájc ragaszkodik az aranyvalutához. Musy a pénzügy miniszterium vezetője kijelentette, hogy Svájcnak a mai különleges gazdasági viszonyok között is ragaszkodnia kell az arany valutához és a svájci frank arany paritásához. Ezen az angolvaluta válsága nem változtathat.

A kenyér rendelet egyes szakaszait módosították. A buzaeladásról szóló törvény 10. paragrafusa alapján a kereskedelmi miniszter új módosító rendeletet adott ki. A rendelet értelmében a kereskedelemügyi miniszternek szeptember 11-én kiadott rendeletében lefektetett kenyérrák továbbra is a kenyér alapáraként szolgálnak. A rendelet azt is kimondja, hogy az egyes bánok felhatalmazást kapnak arra, hogy a kenyér árát a helyi követelményeknek megfelelően megváltoztassák, azonban az ilyen esetekben a kenyér ára a liszt vagonáránál nem lehet magasabb. Ugyancsak azt is megállapítja a rendelet, hogy a miniszter rendeletében megállapított kenyérrák a tiszta buza-

lisztből készülő kenyérrákra vonatkozik. A buza lisztnek alacsonyabb rendű lisztekkel való keverése — rozs, kukorica, hajdina, burgonya, tengeri lisztekkel — a kenyér alacsonyabb árában kell kifejezésre jutnia. Az ilyen kevert lisztből készült kenyérrák a bán, illetőleg a kereskedelmi miniszter fogja ellenőrizni.

Halló Halló Tudják mi az ujság!

Van szerencsém az igen tisztelt n. é. közönségnek és cipész-mester uraknak tudomására adni, hogy a nagy gazdasági krízis és a pénzhiány miatt nagyobb mennyiségű mindennemű kikészített bőrárunk és cipész-kellékeknek az árát leszállítottam.

Kérem a n. é. közönséget, hogy még mielőtt téle bevásárolnának, úgy előbb jöjjenek hozzám megtekinteni a raktáromat és meggyőződhetnek róla, hogy nálam a legjobb és legolcsóbb bőrárú kapható.

Tisztelettel

Bartanics Géza bórkereskedő

Dolnja Lendava, Foutca 75, sz.
(Templom-tér mellett. Saját házában.)

Rádiók

rádió alkatrészek
akkumulátorok

legjobb **Kerékpárok**
világhírű **Varrógépek**
jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és géphereskedésében

Murska Sobota.

AMATÖRÖK FIGYELMÉBE!

Állandóan raktáron tart mindenféle fényképeseti cikket és gépeket,

HAHN IZIDOR papirkereskedése
MURSKA SOBOTA.

Napi árban!

Elsőrangú áru!